

Howdan kræver jeg skadeserstatning af gerningsmanden eller anlægger jeg sag/får fyldestgjort mit krav eller gør brug af andre retsmidler/får jeg fyldestgjort mit krav på anden vis inden for rammene af en retssag (straffesag), og hvem skal jeg fremsætte dette krav til?

I spansk ret er det normalt, at krav om erstatning for lidt skader gøres gældende som led i straffesagen, hvor det civile og strafferetlige ansvar behandles samlet. Dette er grunden til, at undersøgelsesdommeren giver skadelidte mulighed for at gøre sit krav gældende ved en civil sag. Skadelidte kan så vælge, om han/hun ønsker at gøre sit krav gældende som led i straffesagen, eller om han/hun forbeholder sig retten til at kræve erstatning for de lidt skader ved en civilsag.

Hvis skadelidte ønsker at gøre erstatningskrav gældende som led i straffesagen, kan han/hun enten vælge at lade statsadvokaten fremsætte kravene ved en civil sag på sine vegne (hvilket normalt sker, hvis vedkommende intet har tilkendegivet) eller at indtræde som civil part (ved en advokat eller procesfuldmægtig).

Hvis skadelidte vælger ikke at gøre erstatningskrav gældende som led i straffesagen, skal vedkommende rejse en civil retssag efter reglerne for sådanne retssager.

Offeret kan således gøre et erstatningskrav for de lidt skader gældende over for retten enten personligt i den erklæring, som skadelidte skal udfærdige, når han/hun får tilbud om at vælge sagstype, eller i et dokument, som bekræftes eller udfærdiges af en advokat eller procesfuldmægtig. Denne skriftlige tilkendegivelse er ikke absolut nødvendig, da det, hvis den ikke foreligger, er statsadvokaten, der gør kravet gældende i en civil retssag, som verserer samtidig med straffesagen.

Det er muligt at få hjælp til udfærdigelsen af kravet hos kontorerne for bistand til ofre for forbrydelser i de selvstyrende regioner, i stort set alle provinshovedstæder samt i andre større byer samt hos Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional (de nationale domstoles informations- og hjælpetjeneste for terrorofre) i tilfælde af terrorforbrydelser.

På hvilket tidspunkt i straffesagen skal jeg fremsætte mit krav?

På et hvilket som helst tidspunkt i sagen, dog altid inden den mundtlige forhandling, således at undersøgelsesdommeren får mulighed for at gøre kravet gældende i undersøgelsesfasen, når han/hun har fået meddelelse om, at der findes en skadelidt.

Hvad kan jeg kræve, og hvordan skal jeg fremsætte mit krav (angivelse af et samlet beløb og/eller anførelse af de enkelte skader, indkomstab og tabte renter)?

I begæringen skal den forvoldte skade – beløbet – klart angives, og der skal vedlægges relevante fakturaer eller skøn til støtte for kravet, som senere vil blive gennemgået af domstolens sagkyndige.

Skal der udfyldes en specifik blanket i den forbindelse?

Nej.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

Erstatningskravet vedlægges fakturaer eller skøn til støtte for kravet. Hvis der anmodes om gratis retshjælp, fremlægges ligeledes dokumentation for indtægter og formue.

Er mit krav forbundet med sagsomkostninger eller andre udgifter?

Nej.

Kan jeg få retshjælp forud for og/eller under retssagen? Har jeg adgang til retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Et offer, der søger om hjælp, har fra det øjeblik, hvor der er taget kontakt til myndighederne og de offentligt ansatte, ret til at få oplysninger om fremgangsmåden for at få adgang til bistand og retsbeskyttelse og i givet fald om betingelserne for gratis adgang. Kontorerne for bistand til ofre for forbrydelser giver også disse oplysninger.

Et offer, der søger om hjælp, kan indgive en anmodning om at få anerkendt retten til gratis retshjælp til den offentligt ansatte eller den myndighed, der har oplyst ham/hende om fremgangsmåden for at få adgang til bistand og retsbeskyttelse – i givet fald gratis – hvorefter denne videregiver anmodningen til det kompetente advokatsamfund sammen med bilagene.

Anmodningen kan endvidere indgives til kontorerne for bistand til ofre for forbrydelser, som videregiver den til det kompetente advokatsamfund.

Et offer, der søger om hjælp, har generelt adgang til de juridiske vejledningstjenester, som oplyser borgerne om lovgivningen. Disse tjenester er organiseret inden for rammerne af advokatsamfundene for hvert juridisk område.

Adgangen til disse tjenester sikres ved at udfylde en blanket, som udleveres af retten, justitsministeriet eller andre statslige kontorer, og dokumentere ansøgerens utilstrækkelige midler til underhold. Anmodningen indgives til det kompetente advokatsamfund under den pågældende ret eller retten for ansøgerens bopæl, såfremt straffesagen endnu ikke er blevet indledt. Så snart straffesagen er blevet indledt, er det muligt at få adgang til retshjælp på et hvilket som helst tidspunkt, forudsat at offeret møder personligt i sagen.

Ofre for forbrydelser forbundet med kønsbaseret vold er ikke forpligtede til at dokumentere deres utilstrækkelige midler for at få retshjælp.

Det samme gælder for terrorofre, der ligeledes har ret til gratis retshjælp.

Alle ofre for forbrydelser, der er statsborgere i en EU-medlemsstat og dokumenterer deres utilstrækkelige økonomiske midler, kan anmode om gratis retshjælp i Spanien.

Uafhængigt af om den pågældende har tilstrækkelige midler til at føre en retssag eller ej, har ofre for kønsbaseret vold, terrorhandling og menneskehandel efter anmodning ret til umiddelbar gratis retshjælp i forbindelse med sager forbundet hermed eller som følge heraf, hvor de har status som offer. Det samme gælder for mindreårige eller mentalt handicappede eller mentalt forstyrrede personer, der er blevet udsat for misbrug eller mishandling.

Denne ret gælder også for personer, der modtager støtte af enhver art som følge af offerets død, forudsat at disse personer ikke var indblandet i forbrydelsen. For at få tilkendt gratis retshjælp skal ansøgeren anses som offer fra anmeldelsestidspunktet eller fra indledningen af straffesagen forbundet med en af ovenstående forbrydelser. Hjælpen ydes under hele straffesagen, eller indtil domfældelsen har fundet sted ved sagens afslutning.

Retten til gratis retshjælp bortfalder, hvis der afsiges en endelig frifindelsesdom, eller i tilfælde af midlertidigt eller endeligt tiltalefrafald som følge af manglende beviser for forbrydelsen, uden at dette medfører et krav om at skulle betale omkostningerne for de tidligere tilvejebragte gratis tjenester.

I alle de sager, hvor der kan anlægges afhængigt af offerets situation, ovenstående forbrudelser, den person, der anmelder sagen, og navnlig i tilfælde af kønsbaseret vold vil offeret blive bistået af én og samme advokat, forudsat at offerets behørigt forsvar er sikret i den forbindelse.

Der tilkendes gratis retshjælp, hvis ansøgerens eller familieenhedens årlige indkomst ikke overstiger:

det dobbelte af den offentlige "multiformåls-indkomstindikator" (Indicador Público de Rentas de efectos múltiples, IPREM), som var gældende på tidspunktet for anmodningen om retshjælp i tilfælde af personer uden for familieenheder. IPREM er en indikator, der fastsættes på årsbasis, til fastlæggelse af størrelsen på visse ydelser eller grænsen for, hvornår en person har ret til visse hjælpetjenester, ydelser eller offentlige tjenester,

to en halv gange det IPREM, der er gældende på tidspunktet for anmodningen om retshjælp, i tilfælde af personer, der indgår i en hvilken som helst familieenhed bestående af mindre end fire personer,

tre gange dette IPREM for personer, der indgår i en familieenhed bestående af mindst fire personer.

Ofre, der får tilkendt gratis retshjælp, skal ikke betale for følgende:

forudgående juridisk bistand,

salær til advokat og procesfuldmægtig,

omkostninger ved offentliggørelse af meddelelser i officielle tidsskrifter,

deponering af beløb for at kunne anvende bestemte retsmidler,

udgifter til sagkyndige.

Offeret får endvidere 80 % rabat på notarudgifterne og udgifterne til ejendomsregistret og handelsregistret.

I hvilke tilfælde kan straffedomstolen afvise mit krav eller nægte at efterkomme mit krav mod gerningsmanden?

I tilfælde af **voldsforbrudelser eller forbrudelser rettet mod den seksuelle frihed** gælder der et generelt krav om, at retten skal konstatere, at der har fundet en forsættelig voldshandling eller en forbrudelse mod den seksuelle frihed sted, og at den endelige retsafgørelse i straffesagen afspejler denne konstatering.

Denne endelige retsafgørelse, der er truffet inden for rammerne af straffesagen, skal tydeligt godtgøre, at der er en forbindelse mellem forbrudelsen og skaderne eller de helbredsmæssige skader eller i givet fald dødsfaldet.

Derudover kan retsafgørelsen afslutte straffesagen ved at henlægge retssagen eller opgive påtale.

I henhold til den spanske lovgivning på straffedområdet henlægges sagen, hvis der ikke er behørigt belæg for omstændighederne bag den forbrudelse, der har ført til sagsanlægget, eller hvis den forberedende procedure viser, at der er blevet begået en forbrudelse, men at de tilgængelige beviser ikke er tilstrækkeligt overbevisende for at kunne forfølge en eller flere specifikke personer som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende.

Påtalen opgives, hvis der ikke findes nogen rationelle be væggrunde for at indlede en retssag, hvis sagsomstændighederne ikke udgør en forbrudelse, og hvis de personer, der retsforfølges som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende, er fritaget for strafansvar.

I tilfælde af **terrorforbrudelser** gælder der et generelt krav om, at retten skal konstatere, at der i henhold til den gældende lovgivning foreligger et civilretligt ansvar for de pågældende omstændigheder og skader. Tilkendelsen af hjælp og ydelser som fastlagt i den spanske lovgivning på terrorområdet er underlagt erstatningsprincipperne i den europæiske konvention om erstatning til ofre for voldsforbrudelser.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller gøre brug af andre retsmidler/få fyldestgjort mit krav på anden vis?

Vælger undersøgelsesdommeren (retten eller lovorganet) at indstille sagen, dvs. at henlægge sagen, kan offeret indgive en appel, såfremt han/hun er mødt i sagen, og at retsforfølgelsen finder sted i privat regi.

I henhold til den spanske lovgivning på straffedområdet henlægges sagen, hvis der ikke er behørigt belæg for omstændighederne bag den forbrudelse, der har ført til sagsanlægget, eller hvis den forberedende procedure viser, at der er blevet begået en forbrudelse, men at de tilgængelige beviser ikke er tilstrækkeligt overbevisende for at kunne forfølge en eller flere specifikke personer som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende.

Påtalen opgives, hvis der ikke findes nogen rationelle be væggrunde for at indlede en retssag, hvis sagsomstændighederne ikke udgør en forbrudelse, og hvis de personer, der retsforfølges som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende, er fritaget for strafansvar.

I tilfælde af **voldsforbrudelser og forbrudelser rettet mod den seksuelle frihed** gælder der et generelt krav om, at straffesagen skal afsluttes med en retsafgørelse, og at denne ikke kan appelleres med henblik på at få tilkendt en af de andre typer lovbestemt erstatning. Den endelige afgørelse i straffesagen kan således appelleres og kan blive genstand for søgsmål, hvis de frister og betingelser, der er fastsat i den pågældende afgørelse, overholdes.

Hvordan får jeg i tilfælde af domstolens afgørelse om, at der skal udbetales erstatning til mig, gerningsmanden til at betale beløbet, og hvilke hjælpemidler har jeg adgang til i den henseende?

Staten udbetaler den fulde eller delvise erstatning, hvis den skyldige i forbrudelsen anses for at være delvist insolvent.

Staten indtræder automatisk i offerets rettigheder over for personen med det civile ansvar for forbrudelsen op til det fulde beløb for den midlertidige eller endelige tilkendte erstatning til offeret eller modtageren.

Staten udbetaler den fulde eller delvise erstatning, hvis den skyldige i forbrudelsen anses for at være delvist insolvent.

Staten indtræder automatisk i offerets rettigheder over for personen med det civile ansvar for forbrudelsen op til det fulde beløb for den midlertidige eller endelige tilkendte erstatning til offeret eller modtageren.

Staten kan gøre regreskrav gældende mod personen med det civile ansvar for forbrudelsen for at få tilbagebetalt den tilkendte erstatning enten fuldt eller delvist.

Dette sker i givet fald gennem proceduren for håndhævelse af forvaltningsretlige krav, blandt andet:

hvis forbrudelsen erklæres ikkeeksisterende ved en bindende retsafgørelse,

hvis offeret og modtageren efter udbetalingen inden for tre år fra erstatningstilkendelsen har fået fuld eller delvis erstatning for den lidt skade fra anden side, hvis erstatningen blev tilkendt på baggrund af falske eller bevidst ufuldstændige oplysninger eller på en anden svigagtig baggrund, og idet der bevidst er udeladt visse omstændigheder, der ville have ført til erstatningens afvisning eller reduktion,

hvis den i henhold til afgørelsen tilkendte erstatning er mindre end den midlertidige erstatning.

Det forudsættes i den forbindelse, at staten møder i straffesagen eller den civile retlige sag med forbehold af det civile søgsmål, der er iværksat af anklagemyndigheden.

Offeret får yderligere oplysninger om emnet hos de kompetente kontorer for bistand til ofre for forbrudelser eller i tilfælde af terrorforbrudelser hos Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional.

Kontorerne for bistand til ofre for forbrudelser er forpligtede til at give oplysninger om, hvordan ofrene kan følge forvaringsproceduren, og til at træffe de nødvendige hjælpeforanstaltninger for at gøre de lovbestemte rettigheder gældende.

Er der tale om et offer for en terrorforbrudelse, giver Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional offeret de nødvendige oplysninger om forvaringsprocedurens forløb frem til den fulde strafafsoning, navnlig i tilfælde af tilkendelsen af fordele eller løsladelsen af de dømte. Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional giver i forbindelse med behandlingen af erstatningssager endvidere ofrene oplysninger om adgangen til atter vedrørende den endelige karakter af en retsafgørelse, til dokumenter til bekræftelse af den manglende indfrielse af det civilretlige ansvar og til andre nødvendige dokumenter vedrørende behandlingen af den lovbestemte erstatning.

Sidste opdatering: 17/01/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.